

Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2020

/ Παιδεία και Πολιτισμός

European Heritage Days

A joint action of the Council of Europe and the European Union

Στις 25-27 Σεπτεμβρίου 2020 το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού γιορτάζει για 24η χρονιά τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς. «Πολιτιστική Κληρονομιά και Εκπαίδευση» είναι το κοινό θέμα σε όλη την Ευρώπη.

Η εξέλιξη της πανδημίας της covid-19, οι μακρόχρονοι κοινωνικοί περιορισμοί σε παγκόσμιο επίπεδο με ποικίλες ποσοτικές και ποιοτικές διαβαθμίσεις, καθώς και τα συνεχώς τροποποιούμενα υγειονομικά πρωτόκολλα για την προστασία της δημόσιας υγείας έθεσαν εκ των πραγμάτων τον εορτασμό των ΕΗΠΚ 2020 σε ένα τελείως διαφορετικό πλαίσιο. Ενώ ο θεσμός έχει ως πυρήνα την πολιτιστική κληρονομιά και τη σύνδεσή της με τις κοινότητες που τη μοιράζονται με φυσικό και άμεσο τρόπο, ο φετινός εορτασμός δεν μπορεί παρά να προτάξει την υγεία όλων όσοι συμμετέχουν σε αυτόν, εργαζομένων και επισκεπτών, και να προτείνει άλλους τρόπους σύμπραξης, δημιουργίας και συνύπαρξης για να πραγματοποιηθεί.

Πενήντα φορείς θα προβάλουν ψηφιακές δράσεις κάτω από το ευρύτερο θέμα της

σχέσης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της εκπαίδευσης. Παραγωγές παλαιότερες ή νέες, σχεδιασμένες αποκλειστικά για τον φετινό εορτασμό ή και όχι, ζωντανές ή μαγνητοσκοπημένες, οι δράσεις θα προβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του τριήμερου εορτασμού, ενώ κάποιες θα συνεχίσουν να είναι διαθέσιμες και μετά.

Το Σαββατοκύριακο του εορτασμού 26 και 27 Σεπτεμβρίου η είσοδος στους αρχαιολογικούς χώρους, τα μουσεία και τα μνημεία του κράτους είναι ελεύθερη και θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τα ισχύοντα υγειονομικά πρωτόκολλα.

Ακολουθεί αναλυτικό πρόγραμμα

1. Το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο θα προβάλει έναν online οδηγό περιήγησης με σκοπό την αναζήτηση φυτών και δέντρων του εξωτερικού κήπου σε αντιπροσωπευτικά εκθέματα των Συλλογών του Μουσείου.

2. Το Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο στην Αθήνα θα προβάλει μία εικονική περιήγηση στη μόνιμη έκθεση του μουσείου και μια σειρά από διαδικτυακά, διαδραστικά παιχνίδια, συνολικής διάρκειας 40' -60' στη σελίδα του μουσείου, στο facebook και στο twitter.

3. Το Νομισματικό Μουσείο στην Αθήνα θα παρουσιάσει δύο περιοδικές εκθέσεις: «Σαλαμίνα 2020: 2500 Χρόνια Πολιτισμού και Δημιουργίας», έναν εικαστικό διάλογο με αρχαία τέχνηρα και δημιουργίες των εικαστικών Κωνσταντίνου Παπαμιχαλόπουλου και Στέλιου Γαβαλά (24/9 - 31/12) και «Θερμοπύλες 2020: Γλυπτές Δημιουργίες του Αριστομένη Κατσούλα» (24-27/9). Η δεύτερη έκθεση έχει σχεδιαστεί ειδικά για τον εορτασμό των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε συνεργασία με την Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία τετARTημόριο.

Διαδικτυακά θα προβάλει την έκθεση «Θερμοπύλες 2020. Γλυπτές δημιουργίες του Αριστομένη Κατσούλα» και online τη μουσική εκδήλωση/παράσταση «Θερμοπύλαι - Σαλαμίς 2.500 Έτη Φωτός» με το ορχηστρικό σύνολο του διεθνούς φήμης συνθέτη Αλέξανδρου Χάχαλη και την υψίφωνο Τζένη Δριβάλα (διάρκεια 40'). Τα εγκαίνια των εκδηλώσεων θα προβληθούν live-streaming, χωρίς κοινό.

4. Από τον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών στις 27/9 θα προβάλει online παρουσίαση με τίτλο «Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον... Η παραγωγή του ψωμιού από την αρχαιότητα έως σήμερα».

5. Το Μουσείο Ελληνικής Παιδικής Τέχνης στην Αθήνα θα προβάλει στην ιστοσελίδα του www.childrensartmuseum.gr την εφαρμογή «Μαθαίνοντας, παίζοντας και ζωγραφίζοντας», όπου δημιουργώ το δικό μου έργο, μαθαίνοντας μέσα από τα έργα των παιδιών για τα μνημεία, τις παραδόσεις, τα έθιμα και την πολιτιστική κληρονομιά χωρών όλου του κόσμου

6. Το Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών και Μουσικής Βασίλη και Μαρίνας Θεοχαράκη στην Αθήνα θα προβάλει 3Dξενάγηση στην έκθεση «Η Ανθρώπινη Μορφή στην Ελληνική Ζωγραφική στον 20ο αιώνα στο instagram, στο facebook και στο youtube.

7. Το Βιομηχανικό Μουσείο Φωταερίου στην Αθήνα θα προβάλει

α) Online ξενάγηση στο μουσείο (με αγγλικούς υπότιτλους διάρκειας 11'34" (για ενήλικες και οικογένειες με παιδιά άνω των 9 ετών).

β) Εκπαιδευτικό παιχνίδι DIYARTLAB: τρία (3) video συνολικής διάρκειας 5'περίπου, όπου ακολουθώντας οδηγίες και χρησιμοποιώντας απλά υλικά και πολλή φαντασία, φτιάχνουμε από την αρχή το δικό μας εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας! (για οικογένειες με παιδιά από 5 ετών)

γ) Πρωτότυπη διαδραστική ξενάγηση «Ένας ποντικός τρύπωσε στο Γκάζι» διάρκειας 5'16'' βασισμένη στις αρχές του museumtheater, η οποία πραγματοποιήθηκε στο Βιομηχανικό Μουσείο Φωταερίου για πρώτη φορά το 2016, γίνεται ψηφιακή! (για οικογένειες με παιδιά από 5 ετών). Συνολική διάρκεια δράσεων 22'

Οι online δράσεις σχεδιάστηκαν από την ομάδα του Βιομηχανικού Μουσείου Φωταερίου για το επίσημο site του μουσείου τους μήνες Μάρτιο-Ιούνιο 2020 με σκοπό να μείνει ένας χώρος ζωντανός και προσβάσιμος για όλους, ακόμη και στην πρωτόγνωρη συγκυρία της πανδημίας.

8. Το Μουσείο Ηρακλειδών στην Αθήνα στις 26/9 θα προβάλει την εικονική έκθεση «Επιστήμη, Τέχνη και Τεχνολογία».

9. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων θα προβάλει μία online ξενάγηση στην περιοδική έκθεση «Ελλάδα-Κώδικες Γραφής» του Κωνσταντίνου Ξενάκη που παρουσιάζεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Πόρου και το διαδικτυακό εικαστικό εργαστήριο «Με τον τρόπο του Κωνσταντίνου Ξενάκη» (διάρκεια 10'-12').

10. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής θα προβάλει στο facebook την περιοδική έκθεση στο Α. Μ. Βραυρώνας «Στα χνάρια της ύφανσης» και την εκπαιδευτική δράση «Ο κύκλος του υφάσματος».

11. Το Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης στην Αθήνα στις 24/9 σε livestreaming θα προβάλει ένα εικαστικό εργαστήριο – ταξίδι στην Τέχνη με αφορμή τα σπάνια κοχύλια του Δ. Μυταρά, τα μαγευτικά τοπία γεμάτα φως του Κ. Παρθένη, αλλά και το έργο άλλων Ελλήνων σπουδαίων εικαστικών. Παιδιά 6-10 ετών θα δημιουργήσουν τα δικά τους έργα χρησιμοποιώντας χρώματα, πολλή φαντασία αλλά και τεχνικές των μεγάλων ζωγράφων! Τα παιδιά θα χρειαστεί να έχουν ένα μπλοκ ακουαρέλας ή λευκές κόλλες Α4, νερομπογιές, μολύβι και γόμα, πινέλο και ποτήρι με νερό (διάρκεια 60'). Μέσω πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης, η φόρμα συμμετοχής θα είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα www.ekedisys.gr

12. Το Ινστιτούτο Μελέτης της Τοπικής Ιστορίας και της Ιστορίας των

Επιχειρήσεων Α.Μ.Κ.Ε θα προβάλει στα τέλη Οκτωβρίου livestreaming και κατόπιν σε μαγνητοσκόπηση παρουσίαση με τίτλο «Η ιστορία, τα αρχεία και τα μουσεία των επιχειρήσεων ως εργαλεία για τη δια βίου μάθηση και την ανάδειξη της βιομηχανικής μας κληρονομιάς» (διάρκεια 60'-90'), ενώ με τον ίδιο τρόπο θα προβάλει την παρουσίαση «Το Μουσείο Θεάτρου Σκιών Χαρίδημος»: Μία ιδιαίτερη περίπτωση ζώσας και δια βίου μάθησης της άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς (διάρκειας 60') στο www.imiie.gr και στο facebook του IMTIE.

13. Το Μουσείο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών θα υλοποιήσει τη δράση «Δώσε φωνή στα αγάλματα! Τα αγάλματα μιλούν για τη σύγχρονη πραγματικότητα» στη σελίδα του μουσείου, στο twitter, στο youtube και στο instagram.

14. Το Πολεμικό Μουσείο στην Αθήνα θα παρουσιάσει (26-27/9) online, livestreaming και κατόπιν σε μαγνητοσκόπηση, παρουσίαση / συνέντευξη με τίτλο «Ιχνηλατώντας την Ιστορία μέσα από τα ιερά κειμήλια του Πολεμικού Μουσείου» (διάρκεια 40').

15. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός ανάδειξης πολιτισμού Orus θα προβάλλει video με τον βραβευμένο συγγραφέα και εκπαιδευτικό Βαγγέλη Ηλιόπουλο, ο οποίος θα μας συστήσει με τον δικό του τρόπο ορισμένα από τα πιο διάσημα τέρατα της αρχαίας ελληνικής μυθολογίας. Επίσης, θα αναρτηθεί το διαδραστικό παιχνίδι για μικρούς και μεγάλους «Τα πιο διάσημα τέρατα - Εσύ τα γνωρίζεις;», εμπνευσμένο από αρχαιοελληνικά τέρατα μυθολογίας (συνολική διάρκεια 15') στη σελίδα του Orus και στο facebook.

16. «Read&Share... Rodari's stories»: Το Ελληνικό Τμήμα της IBBY - Κύκλος του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, σε συνεργασία με τις Εκδόσεις Καλέντη, Κέδρος, Μεταίχμιο και Πατάκη, θα προβάλει online, στις 25, 26 και 27 Σεπτεμβρίου, 12 βίντεο διάρκειας 2,5' το καθένα με αναγνώσεις κειμένων του GianniRodari. Facebook και στο YouTube.

17. Η Πανελλαδική Συνομοσπονδία Ελλήνων Ρομά ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ θα προβάλει online μουσική εκδήλωση/παράσταση «Το Τσιγγάνικο Ποίημα της CeciliaWoloch» διάρκειας 1h 15' στο Κανάλι και Ιστοσελίδα ΕΛΛΑΝ ΠΑΣΣΕ.

18. Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Δυτικής Αττικής το τριήμερο των ΕΗΠΚ θα προβάλει online:

α) Ψηφιακή παρουσίαση του έργου αναστήλωσης του Νοτιοανατολικού Πύργου της ακρόπολης του αρχαίου φρουρίου των Αιγοσθένων, διάρκειας 15'.

β) i) Ψηφιακή παρουσίαση θεατρικού δρώμενου, διάρκειας 15', στον «Τύμβο του Σοφοκλή» στη Βαρυμπόμπη Αχαρνών, από μαθητές του 3ου ΓΕΛ Αχαρνών, με αποσπάσματα από αρχαίες τραγωδίες του Σοφοκλή και άλλων αρχαίων τραγικών ποιητών, που πραγματοποιήθηκε σε εκδήλωση στο πλαίσιο των ΕΗΠΚ 2019, σε συνεργασία με το ΕΠΙΣΚΗΝΙΟΝ-Κίνηση Πολιτών για την Ανάδειξη του Αρχαίου

Θεάτρου Αχαρνών. ii) Βίντεο, διάρκειας 1' 27'', για το μνημείο, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου προβολής και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της ΕΦ.Α.Δ.Α., παραγωγής «YouGoCulture» του Προγράμματος Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning) του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Σκηνοθεσία: Ελπίδα Σκούφαλου. YouTube

γ) Ψηφιακή παρουσίαση, διάρκειας 15', με τίτλο «Ιερά Οδός: Περιδιαβαίνοντας το σημαντικότερο αρχαίο δρόμο της Αττικής. Από το σήμερα στο χθες».

δ) Ψηφιακή παρουσίαση της Μονής Δαφνίου, διάρκειας 5', η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου προβολής και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της ΕΦ.Α.Δ.Α., παραγωγής «YouGoCulture» του Προγράμματος Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning) του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Σκηνοθεσία: Ελπίδα Σκούφαλου.

ε) Ψηφιακή παρουσίαση, διάρκειας 15', με τίτλο «Ανακαλύπτοντας την αρχαία τεχνογνωσία στους σταθμούς του Μετρό» που αναφέρεται σε μεγάλα τεχνικά έργα της αρχαιότητας (γέφυρα Κηφισού, πηγάδια, σήραγγες, υδροδοτικούς αγωγούς, οδοποιία), που έχουν εντοπιστεί με τις εργασίες του ΜΕΤΡΟ.

στ) Ψηφιακή παρουσίαση, διάρκειας 15', με τίτλο «Γραφή και ανάγνωση στην αρχαιότητα» που αναφέρεται στη γραφή και την ανάγνωση κατά τους αρχαίους χρόνους, όπως ανιχνεύεται από τα επιγραφικά ευρήματα του ΜΕΤΡΟ που εκτίθενται στις μουσειακές προθήκες του Σταθμού Αιγάλεω.

ζ) i) Βίντεο προωθητικού-ενημερωτικού περιεχομένου σχετικό με τη λεγόμενη «Κρήνη του Θεαγένους» στα Μέγαρα, που θα περιλαμβάνει μουσικά στιγμιότυπα από τη σχολή MUSICART εντός του αρχαιολογικού χώρου και αρχαιακό υλικό. Πρόκειται για παραγωγή της ΕΦ.Α.Δ.Α. και του MEGARATV. Συντελεστές: MUSICART και ΔΗ.Κ.Ε.ΔΗ.ΜΕ (Δημοτική Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Δήμου Μεγαρέων). Η βιντεοσκόπηση σχεδιάστηκε με αφορμή τον εορτασμό των ΕΗΠΚ. Διάρκεια 5'. ii) Βίντεο παρουσίασης της «Κρήνης του Θεαγένους», το οποίο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου προβολής και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της ΕΦ.Α.Δ.Α., παραγωγής «YouGoCulture» του Προγράμματος Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning) του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Σκηνοθεσία: Ελπίδα Σκούφαλου.

<https://www.culture.gov.gr>

και

<https://www.facebook.com/MegaraArchaeologicalMuseum>

19. Το Πολιτιστικό Ίδρυμα του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς (ΠΙΟΠ) θα προβάλει

ψηφιακές παραγωγές για τέσσερα διαφορετικά θέματα, ενώ δύο από αυτά σχετίζονται με μουσεία του δικτύου του. Αναλυτικά:

Α. Με θέμα τη Χίο θα προβληθεί ψηφιακή εφαρμογή σε συνεργασία με τον πολιτιστικό οργανισμό Liminal, ειδικά σχεδιασμένη για τις ΕΗΠΚ. Πρόκειται για ακουστική περιγραφή φωτογραφιών με θέμα τη Χίο για άτομα με οπτική αναπηρία στο πλαίσιο της έκδοσης του φωτογραφικού τόμου «Χίος. Τόπος Εντός / Chios. TheLandWithin» και β) βίντεο βασισμένο στην έκδοση του φωτογραφικού τόμου «Χίος. Τόπος Εντός / Chios. The Land Within».

Β. Το ΠΙΟΠ σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Φωτογραφίας Κορινθίας / CorinthExposedPhotographyFestival 2020, το Πελοποννησιακό Ινστιτούτο Τεχνών και τη Φωτογραφική Λέσχη Κορίνθου, παρουσιάζουν την οπτικοακουστική παραγωγή, διάρκειας 5-8' «Η φωτογραφία ως μέσο εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς». Η παραγωγή στηρίχθηκε στο φωτογραφικό υλικό που επιλέχθηκε στο πλαίσιο του ερευνητικού project "Stymphalia: A NEW TOPOGRAPHY"

Γ.α) Προβολή οπτικοακουστικού τεκμηρίου από τις αρχειακές συλλογές του Ιστορικού Αρχείου ΠΙΟΠ που αφορά στη βιομηχανία της μεταπολεμικής Ελλάδας: Κώστα Γαζιάδη, Η ΕΤΒΑ παρουσιάζει την ελληνική βιομηχανία.

β) Προβολή θεματικού βίντεο διάρκειας 63' με επίκεντρο το σκαρίφημα της καμινάδας μιας πρώην βιομηχανίας παστερίωσης χυμών που δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να μεταφερθούν εικαστικά σε ένα βιομηχανικό συγκρότημα.

γ) Προβολή βίντεο διάρκειας 4' που παρήχθη σε συνεργασία με την Ακαδημία Κινηματογράφου και έχει τίτλο «Πώς είδαν έναν ελληνικό αρχειακό φορέα νέοι σκηνοθέτες απ' όλο τον κόσμο. Προβάλλεται ως εισαγωγή της ξενάγησης στο Ιστορικό Αρχείο ΠΙΟΠ.

Δ. Από τη Βιβλιοθήκη ΠΙΟΠ σε συνεργασία με τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας, στις 25/9 θα προβληθεί livestreaming ένα διαδικτυακό εργαστήριο για ενήλικες με τίτλο «Το ταξίδι του Μύθου», ειδικά σχεδιασμένο για τις ΕΗΠΚ. (διάρκεια: 2 ώρες) 20. Το Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης»-Κέντρο Εθνομουσικολογίας στην Αθήνα θα προβάλει στο τέλος Οκτωβρίου ένα ολιγόλεπτο φιλμ με αφορμή την μουσική συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων 2019 με τίτλο «Από το αυτί στο χαρτί! (;)» και θέμα το παρόν και το «μέλλον της μουσικής παράδοσης» δίνοντας την ευκαιρία να συναντηθούν επί σκηνής μια ομάδα άξιων νέων μουσικών (του μουσικού σχήματος «PolisEnsemble») με τρεις παραδοσιακούς δεξιότητες που κατέχουν την τέχνη τους ακουστικά, «με το αυτί» (Χρήστος Ζώτος, Στάθης Κουκουλάρης, Μιχάλης Κλαπάκης). Στη σελίδα του facebook του Μουσείου Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης»-Κέντρο Εθνομουσικολογίας Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων.